

ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ

"વિધાયન", સેક્ટર-૧૦ એ, ગાંધીનગર

ક્રમાંક : પપમ/વ.વિ./૨૦૨૩/૩૯૫૩-૫૭

તા. ૦૩/૦૫/૨૦૨૩

પ્રતિ,

- જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી-તમામ,
- જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી-તમામ,
- શાસનાધિકારીશ્રી-તમામ,
- તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી-તમામ

વિષય : જૂન-૨૩ થી શરૂ થતાં નવા શૈક્ષણિક સત્રમાં ધો.૬ થી ૧૨ માં ગણિત તથા વિજ્ઞાન વિષયના પાઠ્યપુસ્તકો અંગે.

સંદર્ભ :

1. જીસીઈઆરટી-ગાંધીનગરના પત્ર નં.: જીસીઈઆરટી/અભ્યાસક્રમ/૨૦૨૨/૨૭૮૧, તા. ૨૫/૦૧/૨૦૨૩
2. ગુજરાત માધ્ય. અને ઉચ્ચ. માધ્ય. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક: મઉમશબ/સંશોધન/2023/458-460, તા. 31/01/2023
3. ગુજરાત માધ્ય. અને ઉચ્ચ. માધ્ય. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક: મઉમશબ/સંશોધન/2023/511-513, તા. 02/02/2023
4. શાખાની તા. ૦૨/૦૫/૨૦૨૩ ની નોંધ પર માન. નિયામકશ્રીની મળેલ મંજૂરી.

જયભારત સાથે જણાવવાનું કે, NCERT દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ પર ભણતરનો ભાર ઘટાડવા માટે Class- VI to XII માં Rationalised Content in Textbooks અન્વયે પ્રકરણના કેટલાક મુદ્દાઓ કે સમગ્ર પ્રકરણ દૂર કરેલ છે અને તે અનુસાર ઘટાડેલ પાઠ્યસામગ્રી મુજબ NCERT એ ધો. ૬ થી ૧૨ ના પાઠ્યપુસ્તકો આ વર્ષે પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. જે મુજબ સંદર્ભ-1, 2 અને 3 અનુસારના પત્રોથી થયેલ સૂચના અન્વયે મંડળ દ્વારા ચાલુ વર્ષે જૂન-૨૩થી શરૂ થતા શૈક્ષણિક વર્ષમાં ધો. ૬ થી ૧૨ ના ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયના પાઠ્યપુસ્તકો મુદ્રિત કરેલા છે તે બજારમાં ઉપલબ્ધ થશે. હાલ બજારમાં, શાળાઓમાં તથા વાલી કે વિદ્યાર્થીઓ પાસે ગત વર્ષમાં અમલી/મુદ્રિત થયેલા પાઠ્યપુસ્તકો પણ ઉપલબ્ધ હોય આ બાબતે સંદર્ભ-4 અનુસાર મળેલ મંજૂરી અન્વયે નીચે મુજબની સૂચના ધ્યાને લઈ જરૂરી કાર્યવાહી થવા વિનંતી.

ધો. ૬ થી ૧૦ ના ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય તેમજ ધોરણ ૧૧ અને ૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહના ગણિત, ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન અને જીવ વિજ્ઞાન વિષયના પાઠ્યપુસ્તકોમાં સામેલ પત્રકમાં દર્શાવેલ વિગત મુજબના પ્રકરણના અમુક મુદ્દાઓ કે સમગ્ર પ્રકરણને દૂર કરવામાં આવેલા છે. જેથી ગત વર્ષમાં અમલી/મુદ્રિત થયેલા સદરહુ વિષયના પાઠ્યપુસ્તકો શાળા/શિક્ષક કે વિદ્યાર્થી પાસે ઉપલબ્ધ હોય તો શાળા કક્ષાએ શિક્ષક દ્વારા સંબંધિત વિષયમાં ઘટાડેલ વિષયવસ્તુના મુદ્દાઓ કે ઘટાડેલ પ્રકરણની વિગતો ધ્યાનમાં રાખીને પણ ઉપયોગ કરી શકાશે. શિક્ષક દ્વારા ઘટાડેલ વિષયવસ્તુના મુદ્દાઓની નોંધ વિદ્યાર્થીના પુસ્તકમાં કરાવવાની તકેદારી રાખવાની રહેશે.

આમ, ધો. ૬ થી ૧૦ ના ગણિત અને વિજ્ઞાન તેમજ ધો. ૧૧ અને ૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહના ગણિત, ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન અને જીવ વિજ્ઞાન વિષયના ઘટાડેલ પાઠ્યક્રમ સાથેના ચાલુ વર્ષે મુદ્રિત થયેલા નવા પાઠ્યપુસ્તક અનુસાર શાળાઓમાં ભણાવવામાં આવે અને જો ગત વર્ષમાં અમલી/મુદ્રિત થયેલા સદરહુ વિષયના પાઠ્યપુસ્તકો શાળા/શિક્ષક કે વિદ્યાર્થી પાસે હોય તો શાળા કક્ષાએ શિક્ષક દ્વારા સંબંધિત વિષયમાં ઘટાડેલ વિષયવસ્તુના મુદ્દાઓ કે ઘટાડેલ પ્રકરણની વિગતો ધ્યાનમાં રાખીને ભણાવવામાં આવે તેવી કાળજી રાખવાની રહેશે.

સદરહુ બાબતે આપના તાબા હેઠળની કાર્યરત તમામ શાળાઓને સૂચના થવા વિનંતી.

બિડાણ :

- ધો. ૬ થી ૧૨ માં ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયમાં ઘટાડેલ પાઠ્યસામગ્રીની વિગતો દર્શાવતું પત્રક

નાયબ નિયામક (બહીવટ)

ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ
ગાંધીનગર

નકલ જાણ સારું રવાના :

પાઠ્યપુસ્તક મંડળના નોંધાયેલા હોલસેલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર - તમામ

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)

ધોરણ : 9 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1. સંખ્યા પદ્ધતિ	13 થી 15 23	1.4 સંખ્યારેખા પર વાસ્તવિક સંખ્યાનું નિરૂપણ સ્વાધ્યાય 1.4 1.7 સારાંશ	વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત
2. બહુપદીઓ	31 થી 36 45 થી 46	2.4 શેષ પ્રમેય સ્વાધ્યાય : 2.3 સારાંશ 2.7	કઠિનતા મૂલ્ય
3. યામભૂમિતિ	56 થી 59	3.3 જે બિંદુના યામ આપેલ હોય તે બિંદુનું નિરૂપણ 3.4 સારાંશ સ્વાધ્યાય : 3.3	સ્વપ્રયત્ને શીખી શકે.
4. દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણો	64 થી 70	4.4 દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણનો આલેખ 4.5 x-અક્ષ અને y-અક્ષને સમાંતર રેખાઓના સમીકરણો સ્વાધ્યાય : 4.3, 4.4 4.6 સારાંશ	સ્વપ્રયત્ને શીખી શકે.
5. યુક્લિડની ભૂમિતિનો પરિચય	79 થી 81	5.3 યુક્લિડની પાંચમી પૂર્વધારણાને સમકક્ષ વિધાનો સ્વાધ્યાય : 5.2 5.4 સારાંશ	કઠિનતા મૂલ્ય
6. રેખાઓ અને ખૂણાઓ	89 થી 92 95 થી 98	6.5 સમાંતર રેખાઓ અને છેદિકા ઉદાહરણ 6 6.7 ત્રિકોણના ખૂણાઓના સરવાળાનો ગુણધર્મ સ્વાધ્યાય : 6.3 6.8 સારાંશ	પુનરાવર્તિત મુદ્દો
7. ત્રિકોણ	116 થી 120	7.6 ત્રિકોણમાં અસમતાઓ સ્વાધ્યાય : 7.4 સ્વાધ્યાય : 7.5 7.7 સારાંશ	આગળના ધોરણમાં સમાવિષ્ટ
8. ચતુષ્કોણ	121 થી 124 130 થી 132 136	8.1 પ્રાસ્તાવિક 8.2 ચતુષ્કોણના ખૂણાઓના સરવાળાનો ગુણધર્મ 8.3 ચતુષ્કોણના પ્રકાર 8.5 ચતુષ્કોણ સમાંતર બાજુ ચતુષ્કોણ થાય તેની બીજી શરત સ્વાધ્યાય : 8.1 8.7 સારાંશ	પુનરાવર્તિત મુદ્દો. કઠિનતા મૂલ્ય
9. સમાંતર બાજુ ચતુષ્કોણ અને ત્રિકોણના ક્ષેત્રફળ	137 થી 150	સંપૂર્ણ પ્રકરણ	વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત

(1)

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)

ધોરણ : 9 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
10. વર્તુળ	151 થી 153 156 થી 157 165 થી 166	10.1 પ્રાસ્તાવિક 10.2 વર્તુળ અને તેને સંબંધિત પદો : એક સમીક્ષા સ્વાધ્યાય : 10.1 10.5 ત્રણ બિંદુઓમાંથી વર્તુળ સ્વાધ્યાય : 10.3 સ્વાધ્યાય : 10.6 10.9 સારાંશ	પુનરાવર્તિત મુદ્દા
11. રચનાઓ	167 થી 174	સંપૂર્ણ પ્રકરણ	પુનરાવર્તિત મુદ્દા, કઠિનતા
12. હેરોનનું સૂત્ર	175 થી 177 180 થી 184	12.1 પ્રાસ્તાવિક 12.3 ચતુષ્કોણના ક્ષેત્રફળ શોધવા હેરોનના સૂત્રનો ઉપયોગ સ્વાધ્યાય : 12.2 12.4 સારાંશ	સ્વપ્રયત્ને શીખી શકાય.
13. પૃષ્ઠફળ અને ઘનફળ	185 થી 193 200 થી 204 209 થી 210	13.1 પ્રાસ્તાવિક 13.2 લંબઘન અને સમઘનના પૃષ્ઠફળ સ્વાધ્યાય : 13.1 13.3 લંબવૃત્તીય નળાકારનું પૃષ્ઠફળ સ્વાધ્યાય : 13.2 13.6 લંબઘનનું ઘનફળ સ્વાધ્યાય : 13.5 13.7 નળાકારનું ઘનફળ સ્વાધ્યાય : 13.6 સ્વાધ્યાય : 13.9 13.10 સારાંશ	અગાઉના ધોરણના પુનરાવર્તિત મુદ્દા
14. આંકડાશાસ્ત્ર	211 થી 219 231 થી 240	14.1 પ્રાસ્તાવિક 14.2 માહિતીનું એકત્રીકરણ સ્વાધ્યાય : 14.1 14.3 માહિતીની રજૂઆત સ્વાધ્યાય : 14.2 14.5 મધ્યવર્તી સ્થિતિમાનનાં માપ સ્વાધ્યાય : 14.4 14.6 સારાંશ	સ્વપ્રયત્ને સમજી શકે.

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)
ધોરણ : 9 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
15. સંભાવના	241 થી 254	સંપૂર્ણ પ્રકરણ	આગળના ધોરણમાં અભ્યાસ કરવાનો હોવાથી
જવાબો	290 291 293 થી 294 295 થી 297 298 299 થી 300 301 થી 308	સ્વાધ્યાય : 1.4 સ્વાધ્યાય : 2.3 સ્વાધ્યાય : 3.3 સ્વાધ્યાય : 4.3 સ્વાધ્યાય : 5.2, સ્વાધ્યાય : 6.3 સ્વાધ્યાય : 7.4 સ્વાધ્યાય : 8.1 સ્વાધ્યાય : 9.1 થી 9.4(વૈકલ્પિક) સ્વાધ્યાય : 10.1, 10.3, 10.6 સ્વાધ્યાય : 12.2 સ્વાધ્યાય : 13.1, 13.2, 13.5, 13.6 સ્વાધ્યાય : 13.9(વૈકલ્પિક) સ્વાધ્યાય : 14.1, 14.2, 14.4 સ્વાધ્યાય : 15.1	

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)

ધોરણ : 10 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1. વાસ્તવિક સંખ્યાઓ	2 થી 6 13 થી 17	1.2 યુક્લિડનું ભાગાકારનું પૂર્વ પ્રમેય સ્વાધ્યાય : 1.1 1.5 સંમેય સંખ્યાઓ અને તેના દશાંશ નિરૂપણનું પુનરાવર્તન સ્વાધ્યાય : 1.4 1.6 સારાંશ	કઠિનતા મૂલ્ય અગાઉના ધોરણનું પુનરાવર્તન
2. બહુપદીઓ	28 થી 32	2.4 બહુપદીઓ માટે ભાગ પ્રવિધિ સ્વાધ્યાય : 2.3 સ્વાધ્યાય : 2.4 2.5 સારાંશ	કઠિનતા મૂલ્ય
3. દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ યુગ્મ	34 થી 40 40 થી 42 48 થી 58	3.2 દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ યુગ્મ 3.3 દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ યુગ્મ માટે આલેખની રીત ઉદાહરણ 4,5,6 સ્વાધ્યાય : 3.2 3.4.3 ચોકડી ગુણાકારની રીત સ્વાધ્યાય : 3.5 3.5 દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણના સ્વરૂપમાં પરિવર્તિત કરી શકાય તેવા સમીકરણો સ્વાધ્યાય : 3.6 સ્વાધ્યાય : 3.7 3.6 સારાંશ	સ્વપ્રયત્ને શીખી શકે. રિમાર્ક : મુદ્દા 3.3ને અનુરૂપ હોવાથી રદ કરવો જરૂરી છે. (NCERT માં તેનો ઉલ્લેખ નથી.) વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત
4. દ્વિઘાત સમીકરણ	65 થી 74 76 થી 77	4.4 પૂર્ણવર્ગની રીતે દ્વિઘાત સમીકરણનો ઉકેલ સ્વાધ્યાય : 4.3 4.5 બીજના સ્વરૂપમાં “આગળના વિભાગમાં તમે જોયું કે” - શબ્દો 4.6 સારાંશ વાચકની નોંધ	કઠિનતા મૂલ્ય
6. ત્રિકોણ	120 થી 132	6.5 સમરૂપ ત્રિકોણોનાં ક્ષેત્રફળ સ્વાધ્યાય : 6.4 6.6 પાયથાગોરસ પ્રમેય સ્વાધ્યાય : 6.5 સ્વાધ્યાય : 6.6 6.5 સારાંશ વાચકની નોંધ	અગાઉના ધોરણમાં ઉલ્લેખ હોવાથી

(1)

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)

ધોરણ : 10 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
7. યામભૂમિતિ	144 થી 148	7.4 ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ સ્વાધ્યાય : 7.3 સ્વાધ્યાય : 7.4 7.5 સારાંશ વાચકની નોંધ	વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત છે.
8. ત્રિકોણમિતિનો પરિચય	163 થી 164 168 થી 169	8.4 કોટિકોણના ત્રિકોણમિતિય ગુણોત્તરો સ્વાધ્યાય : 8.3 સ્વાધ્યાય : 8.4 8.6 સારાંશ	સરળ મુદ્દો
9. ત્રિકોણમિતિના ઉપયોગો	170 થી 171 179	9.1 પ્રાસ્તાવિક 9.3 સારાંશ	—
11. રચનાઓ	189 થી 194	સંપૂર્ણ પ્રકરણ	વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત છે.
12. વર્તુળ સંબંધિત ક્ષેત્રફળ	195 થી 197 202 થી 207	12.1 પ્રાસ્તાવિક 12.2 વર્તુળની પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ એક સમીક્ષા સ્વાધ્યાય : 12.1 12.4 સંયોજિત સમતલ આકૃતિઓનું ક્ષેત્રફળ સ્વાધ્યાય : 12.3 12.5 સારાંશ	પુનરાવર્તિત મુદ્દો. કઠિનતા મૂલ્ય
13. પૃષ્ઠફળ અને ઘનફળ	217 થી 226	13.4 એક ઘનાકારનું બીજા ઘનાકારમાં રૂપાંતર સ્વાધ્યાય : 13.3 13.5 શંકુનો આડછેદ સ્વાધ્યાય : 13.4 સ્વાધ્યાય : 13.5 13.6 સારાંશ	કઠિનતા મૂલ્ય
14. આંકડાશાસ્ત્ર	252 થી 256	14.5 સંચયી આવૃત્તિ-વિતરણની આલેખીય પ્રસ્તુતિ સ્વાધ્યાય : 14.4 14.6 સારાંશ વાચકની નોંધ	વર્તમાન સંદર્ભમાં અપ્રસ્તુત
15. સંભાવના	257 થી 258 270 થી 272	15.1 પ્રાસ્તાવિક સ્વાધ્યાય : 15.2 (વૈકલ્પિક) 15.3 સારાંશ વાચકની નોંધ	કઠિનતા મૂલ્ય

(2)

પાઠ્યપુસ્તકમાં પુનઃસંયોજિત વિષયવસ્તુની યાદી (રદ કરવાના મુદ્દા)

ધોરણ : 10 ગણિત

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
જવાબો	302 થી 307 310 થી 317	સ્વાધ્યાય : 1.1, 1.4 સ્વાધ્યાય : 2.3 સ્વાધ્યાય : 2.4 સ્વાધ્યાય : 3.2, 3.5, 3.6, 3.7 સ્વાધ્યાય : 4.3 સ્વાધ્યાય : 6.4, 6.5, 6.6 સ્વાધ્યાય : 7.3, 7.4 સ્વાધ્યાય : 8.3, 8.4 સ્વાધ્યાય : 12.1, 12.3 સ્વાધ્યાય : 13.3, 13.4, 13.5 સ્વાધ્યાય : 14.4 સ્વાધ્યાય : 15.2 (વૈકલ્પિક)	

ધોરણ-09 વિજ્ઞાન

NCERTના પાઠ્યપુસ્તક મુજબ ગુજરાત બોર્ડના પાઠ્યપુસ્તકમાંથી રદ કરેલ વિષયવસ્તુ

ક્રમ	પ્રકરણનો ક્રમ અને નામ	પેજ નંબર	રદ કરેલ વિગત
1	1.આપણીઆસપાસમાંદ્રવ્ય	10	વધારે જાણવા જેવું.
2	2. આપણી આસપાસનાં દ્રવ્યો શુદ્ધ છે?	19	2.3 મિશ્રણના ઘટકોનું અલગીકરણ 2.3.1ભૂરી/કાળી શાહીમાંથી રંગીન ઘટકકણ કેવી રીતે મેળવી શકાય છે? પ્રવૃત્તિ-2.4, 2.3.2દૂધમાંથી મલાઈ કેવી રીતે અલગ કરી શકાય? પ્રવૃત્તિ-2.5
3	2. આપણીઆસપાસનાંદ્રવ્યોશુદ્ધછે?	20	2.3.3એકબીજામાં મિશ્ર ન થઈ શકે તેવા બે પ્રવાહીઓના મિશ્રણને આપણે કેવી રીતે અલગ કરી શકીએ?, પ્રવૃત્તિ-2.6, 2.3.4આપણે મીઠું અને કપૂરનું મિશ્રણ ને કેવી રીતે અલગ કરી શકીએ?
4	2. આપણી આસપાસનાં દ્રવ્યો શુદ્ધ છે?	21	2.3.5 શું કાળી શાહીમાં રહેલ રંગક એ એક જ રંગ છે? પ્રવૃત્તિ-2.7, 2.3.6 એકબીજામાં મિશ્ર થઈ શકે તેવા પ્રવાહીઓને આપણે કેવી રીતે અલગ કરીશું? પ્રવૃત્તિ-2.8
5	2. આપણી આસપાસનાં દ્રવ્યો શુદ્ધ છે?	22	2.3.7 હવામાંથી વિવિધ વાયુઓને કેવી રીતે મેળવી શકાય?
6	2. આપણી આસપાસનાં દ્રવ્યો શુદ્ધ છે?	23	2.3.8 અશુદ્ધ નમૂનામાંથી શુદ્ધ કોપર સલ્ફેટ આપણે કેવી રીતે મેળવી શકીએ? પ્રવૃત્તિ-2.9
7	2. આપણી આસપાસનાં દ્રવ્યો શુદ્ધ છે?	24	વિભાગ 2.3ના પ્રશ્નો-1, 2 અને 3.
8	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	36	કોષ્ટક 3.3 કેટલાંક તત્ત્વોની પરમાન્વીયતામાં 'ધાતુ' વાળી આખી આડી હરોળ.
9	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	38	3.4.1 સાદા સંયોજનોના સૂત્રોમાં ઉદાહરણ 2 માં H_2O નું સૂત્ર બનાવવું.
10	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	40	3.5.3 મોલ સંકલ્પના
11	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	41	ઉદાહરણ 3.3,
12	3. પરમાણુઓ અને આણુઓ	42	ઉદાહરણ 3.4, ઉદાહરણ 3.5, પ્રશ્નો - 1, 2
13	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	43	તમે શું શીખ્યાના છેલ્લા ચાર મુદ્દા
14	3. પરમાણુઓઅનેઆણુઓ	44	સ્વાધ્યાયના પ્રશ્નો 7, 8, 9, 10, 11

ક્રમ	પ્રકરણનો ક્રમ અને નામ	પેજ નંબર	રદ કરેલ વિગત
15	7. સજીવોમાં વિવિધતા	80 થી 97	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
16	8. ગતિ	107	8.5.1 વેગ-સમય સંબંધ માટેનું સમીકરણ
17	8. ગતિ	108	8.5.2 સ્થાન-સમય સંબંધ માટેનું સમીકરણ, 8.5.3 સ્થાન-વેગ સંબંધ માટેનું સમીકરણ
18	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	123	9.6 વેગમાનનું સંરક્ષણ
19	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	124	પ્રવૃત્તિ 9.5, પ્રવૃત્તિ 9.6, ઉદાહરણ 9.6
20	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	125	ઉદાહરણ 9.7
21	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	126	ઉદાહરણ 9.8 પ્રશ્નો 1,2,3
22	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	127	પ્રશ્ન 4 બોક્સ આઈટમ “સંરક્ષણના નિયમો”, તમે શું શીખ્યા વિભાગમાં છેલ્લી લાઈન
23	9. બળ તથા ગતિના નિયમો	128	સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન 11
24	10. ગુરુત્વાકર્ષણ	133	બોક્સ આઈટમ “આઈઝેક ન્યૂટન”
25	10. ગુરુત્વાકર્ષણ	142	10.7 સાપેક્ષ ઘનતા ઉદાહરણ 10.7
26	11. કાર્ય અને ઊર્જા	156	11.3.1 ઊર્જાના વ્યવસાયિક એકમો, ઉદાહરણ 11.9
27	11. કાર્ય અને ઊર્જા	157	તમે શું શીખ્યાનો છેલ્લો મુદ્દો
28	12. ધ્વનિ	161	બોક્સ આઈટમ “શુ ધ્વનિ પ્રકાશના એક ટપકાને નૃત્ય કરાવી શકે છે?”
29	12. ધ્વનિ	162	12.2.1 ધ્વનિ પ્રસરણ માટે માધ્યમની આવશ્યકતા હોય છે.
30	12. ધ્વનિ	163	પ્રશ્નો 1,2,3
31	12. ધ્વનિ	167	બોક્સ આઈટમ “ધ્વનિ બૂમ”
32	12. ધ્વનિ	171	12.5.1 સોનાર ઉદાહરણ 12.3
33	12. ધ્વનિ	172	પ્રશ્ન-1, 12.6 માનવકાનની સંરચના
34	12. ધ્વનિ	173	તમે શું શીખ્યાનો મુદ્દા નંબર-5
35	12. ધ્વનિ	174	તમે શું શીખ્યાનો છેલ્લો મુદ્દો સ્વાધ્યાયનો પ્રશ્ન-3
36	12. ધ્વનિ	175	પ્રશ્ન-17,19, 20,22

ક્રમ	પ્રકરણનો ક્રમ અને નામ	પેજ નંબર	રદ કરેલ વિગત
37	13. આપણે શા માટે માંદા પડીએ છીએ?	176 થી 188	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
38	14. નૈસર્ગિક સ્ત્રોતો	189 થી 202	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
39	જવાબો	216	પ્રકરણ 3ના જવાબો 7, 8, 9, 10, 11
40	જવાબો	217	પ્રકરણ 9ના જવાબો 7(c), 11
41	જવાબો	218	પ્રકરણ 12નો જવાબ 20

ધોરણ 10 વિજ્ઞાન

NCERTના પાઠ્યપુસ્તક મુજબ ગુજરાત બોર્ડના પાઠ્યપુસ્તકમાંથી રદ કરેલ વિષયવસ્તુ

ક્રમ	પ્રકરણનો ક્રમ અને નામ	પેજ નંબર	રદ કરેલ વિગત
1	5- તત્ત્વોનું આવર્તી વર્ગીકરણ	79 થી 92	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
2	9- આનુવંશિકતા અને ઉદવિકાસ	147	9.3 - ઉદવિકાસ
		148 થી 157	આ પેજ પરની સંપૂર્ણ વિગત રદ કરેલ છે.
		158	પ્રશ્નો (intext question), "તમે શીખ્યા કે" વિભાગમાંથી મુદ્દા નંબર 6 થી 13
		159	"તમે શીખ્યા કે" વિભાગમાંથી મુદ્દા નંબર 14 અને 15
			સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન નંબર -2,3,5,6,8,9,10,12
3	11- માનવ આંખ અને રંગબેરંગી દુનિયા	188	શું તમે જાણો છો?
		189	શું તમે જાણો છો?
		196 અને 197	11.6.3 સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત સમયે સૂર્યનો રંગ
			પ્રવૃત્તિ - 11.3
		198	સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન નંબર -12
4	12- વિદ્યુત	201	"વધુ જાણવા જેવું"
5	13-વિદ્યુતપ્રવાહની ચુંબકીય અસરો	232	13.4 વિદ્યુતમોટર
		233 થી 236	આ પેજ પરની સંપૂર્ણ વિગત રદ કરેલ છે.
		237	13.7 ની ઉપરની વિગત (પ્રશ્નો સહિત)
		239	"તમે શીખ્યા કે" વિભાગમાંથી મુદ્દા નંબર 8 અને 9
		240	સ્વાધ્યાયના પ્રશ્ન નંબર 2,3,4, 6 (a) (b)
		241	સ્વાધ્યાયના પ્રશ્ન નંબર 11,12,13,14,16
6	14-ઊર્જાના સ્રોતો	242 થી 255	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
7	16- નૈસર્ગિક સ્રોતોનું ટકાઉ પ્રબંધન	266 થી 280	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ કરેલ છે.
8	જવાબો	281	પ્રકરણ-5 ના જવાબો
		282	પ્રકરણ-13 પ્રશ્ન-2,3,4,13 ના જવાબો
			પ્રશ્ન -6 નો (a) (b)
			પ્રકરણ-14 ના જવાબો

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 11 વિષય : ગણિત (વિષય કોડ : 050)

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1. પ્રકરણ - 1 ગણ	13 22-25 26 27-28 29-30 30	1.7 ઘાતગણ, સ્વાધ્યાય 1.3 પ્રશ્ન નં 5 1.12 બે ગણના યોગગણ અને છેદગણ પરના વ્યવહારિક કૂટપ્રશ્નો સ્વાધ્યાય 1.6 પ્રકીર્ણ ઉદાહરણો 31-34 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય-1 પ્રશ્ન નં 6-7 પ્રશ્ન નં 13-16 સારાંશનો છેલ્લો મુદ્દો	NCERT મુજબ
2. પ્રકરણ - 3 ત્રિકોણમિતિય- વિધેયો	72-81 87	3.5 ત્રિકોણમિતિય સમીકરણો (સ્વાધ્યાય 3.4 સુધી) 3.6 Sine અને Cosine સૂત્રોની સાબિતી અને સરળ ઉપયોગ (સ્વાધ્યાય 3.5 સુધી) સારાંશના છેલ્લા પાંચ મુદ્દા	NCERT મુજબ
3. પ્રકરણ - 4 ગાણિતિક અનુમાનનો સિદ્ધાંત	88 - 97	સમગ્ર પ્રકરણ	NCERT મુજબ
4. પ્રકરણ - 5 સંકર સંખ્યાઓ અને દ્વિઘાત સમીકરણો	107 - 111 112 - 113 114 - 115 116	5.5.1 સંકર સંખ્યાનું ધ્રુવીય સ્વરૂપ 5.6 દ્વિઘાત સમીકરણો (સ્વાધ્યાય 5.4 સુધી) 5.7 સંકર સંખ્યાનું વર્ગમૂળ ઉદા - 14, 16, 17 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય-5 ના પ્રશ્ન નં 5-9, 13, સારાંશના છેલ્લા ત્રણ મુદ્દા	NCERT મુજબ
5. પ્રકરણ - 6 સુરેખ અસમતાઓ	124 - 130 133	6.4 બે ચલમાં સુરેખ અસમતાનો આલેખ પરથી ઉકેલ 6.5 બે ચલમાં સુરેખ અસમતાઓની સંહિતિનો ઉકેલ સ્વાધ્યાય 6.3 સુધી સારાંશના છેલ્લા ત્રણ મુદ્દા	NCERT મુજબ
6. પ્રકરણ - 8 દ્વિપદી પ્રમેય	163 - 169 170	8.3 વ્યાપક અને મધ્યમ પદો - ઉદાહરણ : 17 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય 8 - 1-3 અને 8. સારાંશના છેલ્લા બે મુદ્દા	NCERT મુજબ
7. પ્રકરણ - 9 શ્રેણી અને શ્રેઢી	175 -179 187- 190 191-193	9.4 સમાંતર શ્રેણી (A.P) (સ્વાધ્યાય 9.2 સુધી) 9.7 વિશિષ્ટ શ્રેણીઓના n પદોના સરવાળા (સ્વાધ્યાય 9.4 સુધી) પ્રકીર્ણ ઉદાહરણ 21, 22 અને 24	NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 11 વિષય : ગણિત (વિષય કોડ : 050)

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
	194 - 195 193 - 195	પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય-9 પ્રશ્ન નં 1-6, 12, 15, 16, 20 23-26 સારાંશનો મુદ્દો - 3 અને 4	NCERT મુજબ
8 પ્રકરણ - 10 રેખાઓ	203 - 204 209 - 211 212 - 215 217 218 - 220 224	10.2.4 ત્રણ બિંદુઓની સમરેખતા ઉદાહરણ 5 સુધી સ્વાધ્યાય 10.1 પ્રશ્ન નં 8, 13, 14 10.3.6 અભિલંબ સ્વરૂપ, ઉદા. : 11 સ્વાધ્યાય 10.2 પ્રશ્ન નં 8 10.4 રેખાનું વ્યાપક સમીકરણ ઉદા. : 14 સ્વાધ્યાય 10.3 પ્રશ્ન નં - 3 10.6 બે રેખાઓના છેદબિંદુમાંથી પસાર થતી રેખા- સંહિતાનું સમીકરણ (સ્વાધ્યાય 10.5 સુધી) 10.7 ઉગમબિંદુનું સ્થાનાંતર પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 10 પ્રશ્ન નં 2 સારાંશના છેલ્લા 3 મુદ્દો	NCERT મુજબ
9 પ્રકરણ - 11 શાંકલો	237	11.5.2 ઉપવલયના વિશિષ્ટ પ્રકાર	NCERT મુજબ
10 પ્રકરણ - 12 ત્રિપરિમાણીય ભૂમિતિનો પરિચય	257 - 260 261 261 - 262	12.5 વિભાજન સૂત્ર સ્વાધ્યાય 12.3 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 12ના પ્રશ્ન નં 4 અને 5 સારાંશના છેલ્લા 3 મુદ્દો	
11 પ્રકરણ - 14 ગાણિતિક તર્ક	296 - 320	આખું પ્રકરણ	NCERT મુજબ
12 પ્રકરણ - 15 આંકડાશાસ્ત્ર	342 -345 349 350	15.6 આવૃત્તિ - વિતરણનું વિશ્લેષણ (સ્વાધ્યાય 15.3 સુધી) પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 15 પ્રશ્ન નં - 6 તથા સારાંશનો છેલ્લો મુદ્દો	NCERT મુજબ
13 પ્રકરણ - 16 સંભાવના	351 - 355 376	16.1 પ્રાસ્તાવિક 16.2 યાદચ્છિક પ્રયોગો (સ્વાધ્યાય 16.1) સારાંશના પ્રથમ બે મુદ્દો	NCERT મુજબ
જવાબો	396 - 425	રદ કરેલ તમામ સ્વાધ્યાયના પ્રશ્નોના જવાબ	NCERT મુજબ

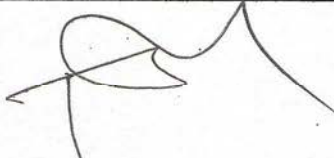
ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 11 ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 054)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
1.	પ્રકરણ-1 ભૌતિક જગત	1 - 15	1.1 ભૌતિક વિજ્ઞાન શું છે ? 1.2 ભૌતિક વિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર અને ઉત્તેજના 1.3 ભૌતિક વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને સમાજ 1.4 કુદરતમાં પ્રવર્તતા મૂળભુત બળો 1.5 ભૌતિકશાસ્ત્રમાં નિયમોની પ્રકૃતિ	NCERT મુજબ
2.	પ્રકરણ-2 એકમો અને માપન	18 - 27 36 - 38	2.3 લંબાઈનું માપન 2.4 દળનું માપન 2.5 સમયનું માપન 2.6 સાધનની ચોકસાઈ, સચોટતા તથા માપનમાં ત્રુટિ સ્વાધ્યાય : 2.13, 2.14, 2.19 થી 2.22, 2.24 વધારાના સ્વાધ્યાય : 2.25 થી 2.33	NCERT મુજબ
3.	પ્રકરણ-3 સુરેખપથ પર ગતિ	39 - 43 51 - 53 56 59 - 64	3.2 સ્થાન, પથલંબાઈ અને સ્થાનાંતર 3.3 સરેરાશ વેગ અને સરેરાશ ઝડપ 3.7 સાપેક્ષ વેગ સ્વાધ્યાય : 3.5, 3.7 થી 3.9 વધારાના સ્વાધ્યાય : 3.23 થી 3.28 પરિશિષ્ટ : 3.1	NCERT મુજબ
4.	પ્રકરણ-4 સમતલમાં ગતિ	76 - 77 86 - 88	4.9 દ્વિ પરિમાણમાં સાપેક્ષ વેગ સ્વાધ્યાય : 4.12, 4.13, 4.14 વધારાના સ્વાધ્યાય : 4.26 થી 4.32	NCERT મુજબ
5.	પ્રકરણ-5 ગતિના નિયમો	111 - 113	વધારાના સ્વાધ્યાય : 5.24 થી 5.40	NCERT મુજબ
6.	પ્રકરણ-6 કાર્ય, ઊર્જા અને પાવર	126 - 128 137 - 139	6.10 ઊર્જાના જુદાં જુદાં સ્વરૂપો : ઊર્જા સંરક્ષણનો નિયમ વધારાના સ્વાધ્યાય : 6.24 થી 6.29	NCERT મુજબ
7.	પ્રકરણ-7 કણોના તંત્રો અને ચાકગતિ	164 - 167 173 - 175 178 - 182	7.10 લંબ અને સમાંતર અક્ષોના પ્રમેયો 7.14 ગબડતી ગતિ સ્વાધ્યાય : 7.10, 7.18, 7.19, 7.21 વધારાના સ્વાધ્યાય : 7.22 થી 7.33	NCERT મુજબ
8.	પ્રકરણ-8 ગુરુત્વાકર્ષણ	186 196 - 198 178 - 182	કેન્દ્રિય બળો 8.11 ભૂસ્થિર અને ધ્રુવીય ઉપગ્રહો 8.12 વજનવિહીનતા સ્વાધ્યાય : 8.3 થી 8.5 વધારાના સ્વાધ્યાય : 8.22 થી 8.25 પરિશિષ્ટ : 8.1	NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 11 ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 054)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
9.	પ્રકરણ-9 ધન પદાર્થોના યાંત્રિક ગુણધર્મો	236 241 248 - 249	9.2 ધન પદાર્થોની સ્થિતિસ્થાપક વર્તણૂક 9.6.2 તારના દ્રવ્યનો યંગ મોડ્યુલસ નક્કી કરવો વધારાના સ્વાધ્યાય : 9.17 થી 9.21	NCERT મુજબ
10.	પ્રકરણ-10 તરલના યાંત્રિક ગુણધર્મો	260 261 269 274 - 275 276 - 277	10.4.2 વેન્યુરિમીટર 10.4.3 લોહીનું વહન અને હાર્ટ એટેક 10.6.6 ડિટર્જન્ટ્સ અને પૃષ્ઠતાણ વધારાના સ્વાધ્યાય : 10.21 થી 10.31 પરિશિષ્ટ 10.1	NCERT મુજબ
11.	પ્રકરણ-11 દ્રવ્યના ઉષ્ણીય ગુણધર્મો	295 301	11.9.5 ગ્રીન હાઉસ અસર વધારાના સ્વાધ્યાય : 11.21 થી 11.22	NCERT મુજબ
12.	પ્રકરણ-12 થર્મોડાયનેમિક્સ	312 - 313 321	12.9 ઉષ્મા એન્જિનો 12.10 રેફ્રિજરેટરો અને હીટ (ઉષ્મા) પંપો સ્વાધ્યાય : 12.7 થી 12.10	NCERT મુજબ
13.	પ્રકરણ-13 ગતિવાદ	334 339	13.6.5 પાણીની વિશિષ્ટ ઉષ્મા-ક્ષમતા વધારાના સ્વાધ્યાય : 13.11 થી 13.14	NCERT મુજબ
14.	પ્રકરણ-14 દોલનો	354 - 355 364 - 366	14.9 અવમંદિત સરળ આવર્તગતિ 14.10 પ્રણોદિત દોલનો અને અનુનાદ સ્વાધ્યાય 14.16 વધારાના સ્વાધ્યાય : 14.20 થી 14.25	NCERT મુજબ
15.	પ્રકરણ-15 તરંગો	384 - 387 393 - 394	15.8 ડોપ્લર અસર સ્વાધ્યાય 15.20, 15.21 વધારાના સ્વાધ્યાય : 15.22 થી 15.27	NCERT મુજબ
	જવાબો	223 - 226 228 - 234 396 - 402 404	- પાઠ્યપુસ્તકના સ્વાધ્યાયમાં રદ કરેલા પ્રશ્નોને અનુરૂપ જવાબો રદ કરવા. - પાઠ્યપુસ્તકમાં રદ કરવામાં આવેલા મુદ્દાઓનો સમાવેશ સારાંશમાં થતો હોય તો તે રદ ગણવા.	NCERT મુજબ
				

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 11 વિષય : રસાયણવિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 052)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
			PART - I	
01.	05 દ્રવ્યની અવસ્થાઓ	136 - 159	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	NCERT એ અચલ મુદ્રણ
			PART - II	
02.	09 હાઈડ્રોજન	284 - 298	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
03.	10 S-વિભાગનાં તત્ત્વો	299 - 314	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
04.	11 P-વિભાગનાં તત્ત્વો	315 - 333	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
05.	14 પર્યાવરણીય રસાયણ વિજ્ઞાન	406 - 422	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
				

(1)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ

ધોરણ : 11

વિષય : જીવવિજ્ઞાન

(વિષય કોડ : 056)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1.	1 સજીવ વિશ્વ	3 - 5 11 - 14 12 12 13 14 15	1.1 - સજીવ શું છે ? 1.4 - વર્ગીકરણના સાધનો 1.4.2 - વનસ્પતિ ઉદાનો 1.4.3 - સંગ્રહાલય 1.4.4 - પ્રાણી ઉદાનો સારાંશ - બીજો ફકરો સ્વાધ્યાય - પ્રશ્ન નં : 10	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
2.	3 વનસ્પતિ સૃષ્ટિ	40 - 41 42 - 43 44 45	3.5 - આવૃત્ત બીજધારીઓ 3.6 - વનસ્પતિ જીવનચક્રો અને એકાંતરજનન સારાંશ - ફકરો 5 અને 6 સ્વાધ્યાય - પ્રશ્ન નં : 10	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
3	5 સપુષ્પ વનસ્પતિઓની બાહ્યકાર વિદ્યા	67 - 68 68 - 69 71 78 - 79 81 82 - 83	5.1.2 મૂળના રૂપાંતરણો 5.2.1 પ્રકાંડના રૂપાંતરણો 5.3.4 પર્ણના રૂપાંતરણો 5.9.1 ફેબેસી 5.9.3 લીલીએસી સ્વાધ્યાય : પ્રશ્ન નં : 1. 2. 6(b). 8. 9. 12. 14	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
4	6 સપુષ્પી વનસ્પતિઓની અંતઃસ્થ-રચના	84 84 - 85 86 - 87 87 - 88 94 94 - 95 95 96 96 96 - 97 97 - 98 99	6.1 પેશી 6.1.1 વર્ધનશીલ પેશી 6.1.2.1 સરળ પેશીઓ (ફકરો 2 અને 3) 6.1.2.2 જટીલ પેશીઓ (ફકરો 4) 6.4 દ્વિતીય વૃદ્ધિ 6.4.1 વાહિએધા 6.4.1.2 એધાવલયના ક્રિયાશીલતા 6.4.1.3 વસંતકાષ અને શરદકાષ 6.4.1.4 મધ્યકાષ અને રસકાષ 6.4.2 ત્વક્ષેધા 6.4.3 મૂળમાં દ્વિતીય વૃદ્ધિ સ્વાધ્યાય : પ્રશ્ન નં. 1, 2, 3, 7, 11	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
5	7 પ્રાણીઓમાં રચનાકીય આયોજન	100 101 - 102 102 - 103 104 - 105 105 - 106 106 106 - 107 107 - 111	7.1 - પ્રાણી પેશીઓ 7.1.1 - અધિચ્છદીય પેશી 7.1.2 - સંયોજક પેશી 7.1.3 - સ્નાયુ પેશી 7.1.4 - ચેતાપેશી 7.3 - અળસિયું 7.3.1 - બાહ્યકારવિદ્યા 7.3.2 - અંતઃસ્થવિદ્યા	NCERT ની રજૂઆત મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ

ધોરણ : 11

વિષય : જીવવિજ્ઞાન

(વિષય કોડ : 056)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
		111 111 - 112 113 - 116 120 - 121 121 - 122	7.4 - વંદો 7.4.1 બાહ્યાકાર વિદ્યા 7.4.2 અંતઃસ્થ રચના સારાંશ- ફકરો -2,3,4 સ્વાધ્યાય - પ્રશ્ન નં : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 (c)	
6	9 જૈવ અણુઓ	151 152 153 153 160 - 161	9.8 - પોલિમરમાં મોનોમરને જોડતા બંધોનાં પ્રકાર 9.9 - શરીર ઘટકોની ગતિક અવસ્થા ચયાપચયની સંકલ્પના 9.10 - જીવનનો ચયાપચયિક આધાર 9.11 - જીવંત અવસ્થા સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન નં. 2, 3, 5, 8, 10	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
7.	11 વનસ્પતિઓમાં વહન	175 - 193	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
8.	12 ખનીજ પોષણ	194 - 205	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
9.	15 વનસ્પતિ વૃદ્ધિ અને વિકાસ	251 252 252 254	15.5 - પ્રકાશ અવધિ 15.6 વાસંતીકરણ 15.7 - બીજ - સુષુપ્તતા સ્વાધ્યાય : પ્રશ્ન નં : 3, 5, 8, 10	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
10	16 પાચન અને અભિશોષણ	258 - 267	સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
11	21 ચેતાકીય નિયંત્રણ અને સહનિયમન	326 326 - 327 327 327 - 328 328 329 - 331 331 332 332 - 333	21.5 - પરાવર્તી ક્રિયા અને પરાવર્તી કમાન 21.6 - સંવેદના ગ્રહણ અને પ્રક્રિયા 21.6.1 - આંખ 21.6.1.1 - આંખના ભાગો 21.6.1.2 - દષ્ટિની ક્રિયાવિધિ 21.6.2. - કાન 21.6.2.1 - સાંભળવાની ક્રિયાવિધિ સારાંશ - ફકરો 3, 4 સ્વાધ્યાય : 1 (b,c), 2(c), 4(C, d), 5 (e,f,g,h), 6(b,c), 7, 8(b,c), 9(c), 10 (a), 11, 12 (c,d)	NCERT ની રજૂઆત મુજબ

જ્ઞાપના

(2)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ

ધોરણ : 11

વિષય : જીવવિજ્ઞાન

(વિષય કોડ : 056)

NCERT દ્વારા રદ કરેલ અભ્યાસક્રમ બાબત કેટલીક વિસંગતતા જણાય છે જેની રજૂઆત આ મુજબ છે.

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1	પ્ર : 6	pg : 86 pg : 86 pg : 87 pg : 99	6.1.2 - ને રદ કરવો પડે. 6.1.2.1 - સમગ્ર ટોપિક ને રદ કરવો પડે. 6.1.2.2 - જટીલ પેશીઓ - સમગ્ર ટોપિક રદ કરવો પડે સારાંશ - રદ કરેલ મુદ્દાઓને અનુરૂપ કેટલીક લીટીઓ રદ કરવી પડે.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
2	પ્ર : 9	pg : 160	- સ્વાધ્યાય : પ્રશ્ન નં 3, 5, 8, 10 (વિષય વસ્તુ રાખેલ છે.) - NCERT એ રદ કરેલ છે. પરંતુ વિષય વસ્તુ રદ કરેલ ન હોવાથી આ પ્રશ્નોને યથાવત્ રાખવા પડે.	
3	પ્ર : 15	pg : 253 pg : 254 pg : 99	સારાંશ - ફકરો 3 રદ કરવો. સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન નં. 3 રાખવો પડે. (વિષય વસ્તુ રાખેલ છે.) NCERT એ આ પ્રશ્નને રદ ગણેલ છે. જે અસંગત છે. સારાંશ - રદ કરેલ મુદ્દાઓને અનુરૂપ કેટલીક લીટીઓ રદ કરવી પડે.	

(વિષય કોડ : ૦૫૬)

(2)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ગણિત (વિષય કોડ : 050)

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
1. સંબંધ અને વિધેય	10 11 12 - 13 14 15-22 23 24 26 27 28 29	1.4 વિધેયોનું સંયોજન અને વ્યસ્તસંપન્ન વિધેય. (આ પ્રક્રિયા પરથી નીચે આપેલ વ્યાખ્યા સુધી.) ઉદા. - 17 ઉદા. - 18 - 22 ઉદા. - 23, 24, ઉદા. - 25, પૂરા પેજ. દા. - 11, 12, 13 (સ્વાધ્યાય 1.4) ઉદા. - 45. ઉદા. - 49. પ્રકીર્ણ સ્વા. 1 દા. - 1થી 3, 6, 7, 9, 11થી 14 18, 19, સારાંશ : 11 થી 13 સારાંશનો ભાગ પૂરો. (15 થી 19)	NCERT મુજબ
2 ત્રિકોણ-મિતીય પ્રતિવિધેયો	38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 47	2.3 ત્રિકોણમિતિય પ્રતિવિધેયના ગુણધર્મો. નીચેના સિવાય (1) $\sin(\sin^{-1}x) = x, x \in [-1, 1]$ (2) $\sin^{-1}(\sin x) = x, x \in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$ આખું પેજ. 6, ઉદા - 4. (ઉદા. 5ની બીજી રીત) ઉદા. - 7, 8 સ્વા. 2.2 દા. - 3, 4 દા. - 6, 12, 14, 15 ઉદા. - 10, 11 ઉદા. - 12, 13 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 2 : 8, 12 દા. - 17 સારાંશના મુદ્દા 8 થી 13	NCERT મુજબ
3 શ્રેણિક	74 75 76 - 79 81 82 83	3.7 શ્રેણિક પરની પ્રાથમિક પ્રક્રિયા (પરિવર્તન). 3.8.1 પ્રાથમિક પ્રક્રિયાઓથી વ્યસ્ત શ્રેણિક ઉદા. - 23 પૂરા પેજ (સ્વા. 3.4 દા. 18 રાખવો.) પ્રકીર્ણ, સ્વા. : 3, દા. - 1, 2, 3 દા. - 12 સારાંશનો છેલ્લેથી 3 મુદ્દા.	NCERT મુજબ
4 નિશ્ચાયક	89 89 - 97 98 112 - 113	4.3 નિશ્ચાયકના ગુણધર્મો. પૂરા પેજ પ્રશ્ન :- 11 થી 16. ઉદા - 30, 31, 32	NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ગણિત (વિષય કોડ : 050)

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
	114 115 116 117	ઉદા. - 34 પ્રકીર્ણ સ્વા -4 દા - 2, 4, 5, 6, દા - 11, 12, 13, 14, 15, 17, સારાંશ :- 4 થી 11,	NCERT મુજબ
5 સાતત્ય અને વિકલનીયતા	135 136 138 152 153 - 154 158 159 - 160	ઉદા. - 22. ઉદા. - 23. ઉદા. - 27. 5.8 મધ્યકમાન પ્રમેય. (સ્વા. 5.8 સુધી) પ્રકીર્ણ ઉદાહરણ (ii) કારણ દા. -19. (પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય) સારાંશ :- 5, $\cot^{-1}x$, $\sec^{-1}x$, $\operatorname{Cosec}^{-1}x$ નું વિકલન 7 રોલનું પ્રમેય, 8 મધ્યકમાન પ્રમેય.	NCERT મુજબ
6 વિકલિતના ઉપયોગો.	171 172 - 178 179 196 197 200 201 202 203	6.4 સ્પર્શક અને અભિલંબ 6.5 આસન્ન મૂલ્યો પૂરા પેજ સ્વા. - 6.4. ઉદા. - 45. ઉદા. - 46. પ્રકીર્ણ સ્વા - 6 દા - 1 દા. - 4, 5 દા. - 20 થી 24. સારાંશ : મુદ્દા 4 થી 10	NCERT મુજબ
જવાબો :	223 - 236	રદ કરેલ સ્વાધ્યાયના પ્રશ્નોના જવાબ	NCERT મુજબ
7 સંકલન	240 - 241 245 - 246 272 - 273 274 275 - 277 295 - 296 297	મુદ્દા નં (xii) (xiii) વિકલિતોના લિસ્ટ 7.2.1 અનિયત સંકલનનું ભૌમિતિક અર્થઘટન 7.2.3 વિકલન અને સંકલનની તુલના 7.6.3 સંકલનનો પ્રકાર સ્વા 7.7 Ex 12, 13, 14 7.7.1 સરવાળાના લક્ષ તરીકે નિયત સંકલિત (સ્વા. 7.8) પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 7 Ex. - 19, 32, 40 અને 44 સારાંશનો બીજો મુદ્દો, સંકલિતના પ્રમાણિત રૂપોમાંથી (XIV) - (XV)	NCERT મુજબ
8 સંકલનનો ઉપયોગ	304 - 305 306 - 307 307 - 311 312 - 313 314 - 315 315	8.2.1 વક્ર અને રેખા વડે આવૃત્તિ પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ સ્વા. 8.1નાં Ex - 3 અને 6-11 8.3 બે વક્ર વડે આવૃત્તિ પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ પ્રકીર્ણ ઉદાહરણ 11, 13, 14, પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય : Ex. 2, 3, 6, 7 8 થી 15, 18, 19 સારાંશના છેલ્લાં બે મુદ્દા	NCERT મુજબ NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ગણિત (વિષય કોડ : 050)

પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
9 વિકલ સમીકરણો	322 - 327 346 350 351	9.4 વ્યાપક ઉકેલ આપેલો હોય તેવા વિકલ સમીકરણની રચના સ્વાધ્યાય 9.3 સુધી પ્રકીર્ણ ઉદાહરણ - 25 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 9 Ex. - 3, 5, 15 સારાંશનો મુદ્દો છ	NCERT મુજબ
10 સદિશ બીજગણિત	382 - 386	10.7 સદિશોનું અદિશ ત્રિગુણન સ્વાધ્યાય 10.5 સુધી 10.7.1 ત્રણ સદિશની સમતલીયતા	NCERT મુજબ
11 ત્રિપરિમાણિય ભૂમિતિ	394 398 - 399 405 406 - 423 423 - 425 426 427 428	11.2.1 રેખાની દિક્કોસાઈન વચ્ચેનો સંબંધ 11.3.2 આપેલા બે બિંદુઓમાંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ ઉદા. 8 સુધી સ્વાધ્યાય 11.2 Ex - 8, 9 11.6 સમતલથી 11.10 રેખા અને સમતલ વચ્ચેનો ખૂણો (ઉદાહરણ : 30 સુધી) પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય- 11ના દા.નં. 1, 2, 5, 7, 8 10 થી 19, 21-23 સારાંશનો મુદ્દા નં-13 સારાંશનો મુદ્દા નં-20 થી 24 સારાંશના બધા મુદ્દા	NCERT મુજબ
12 સુરેખ આયોજન	437 438 - 449 449 - 450	12.3 સુરેખ આયોજનની વિવિધ પ્રકારની સમસ્યાઓ પૂરા પેજ (પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય 12 સુધી) સારાંશના મુદ્દા નં-2 થી 9	NCERT મુજબ.
13 સંભાવના	473 - 474 473-486 487 488 490 493	13.6 યાદચ્છિક ચલ અને તેમના સંભાવના વિતરણ (ઉદા. 22, 23) 13.6.1 યાદચ્છિક ચલની સંભાવના 13.6.2 યાદચ્છિક ચલનો મધ્યક 13.6.3 યાદચ્છિક ચલનું વિચરણ 13.7 બર્નુલી પ્રયત્ન અને દ્વિપદી વિતરણ સ્વાધ્યાય 13.5 સુધી (પૂર્ણ) પ્રશ્ન નં 9 થી 15 ઉદા. નં 34, 35 પ્રકીર્ણ સ્વાધ્યાય - 13 પ્રશ્ન નં 5, 6, 7, 9, 10, 11 સારાંશના છેલ્લા ત્રણ મુદ્દા	NCERT મુજબ
જવાબો	495 થી 512	સ્વાધ્યાયના જે પ્રશ્નો રદ છે તેમના જવાબો.	NCERT મુજબ.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતરમાધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 0૫૪)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
1.	પ્રકરણ-1 વિદ્યુતભારો અને ક્ષેત્રો	2 - 7 47 48 - 50	1.2 વિદ્યુતભાર (ફક્ત કાગળની પટ્ટીની મદદથી વિદ્યુતદર્શક બનાવવાની પ્રવૃત્તિ રદ) 1.3 વાહકો અને અવાહકો [ફક્ત અર્થિંગ (earthing)નો ખ્યાલ રદ] 1.4 પ્રેરણ દ્વારા વિદ્યુતભારિત કરવું. સ્વાધ્યાય : 1.13 વધારાના સ્વાધ્યાય : 1.25 થી 1.34	NCERT મુજબ
2.	પ્રકરણ-2 સ્થિતવિદ્યુત સ્થિતિમાન અને કેપેસિટન્સ	81 87 - 92	2.15 કેપેસિટરમાં સંગ્રહિત ઊર્જા (ફક્ત તારવણી રદ) વધારાના સ્વાધ્યાય : 2.12 થી 2.36	NCERT મુજબ
3.	પ્રકરણ-3 પ્રવાહ વિદ્યુત	102 - 103 107 - 109 112 - 113 120 - 124 127 128 - 131	3.7 જુદા જુદા દ્રવ્યોની અવરોધકતા (કોષ્ટક 3.1 અને 3.2 તથા કાર્બન અવરોધ, કાર્બન અવરોધ માટે કલર કોડ રદ) 3.10 અવરોધકોનું સંયોજન-શ્રેણી અને સમાંતર ઉદાહરણ 3.5 3.15 મીટર બ્રિજ 3.16 પોટેન્શિયોમીટર સ્વાધ્યાય : 3.3, 3.4 સ્વાધ્યાય : 3.10, 3.12 વધારાના સ્વાધ્યાય : 3.14 થી 3.23	NCERT મુજબ
	પ્રકરણ-4 ગતિમાન વિદ્યુતભારો અને ચુંબકત્વ	135 140 - 142 152 - 153 162 - 163 170 - 172	કોષ્ટક : 4.1 4.4.1 વેગ પસંદગીકાર 4.4.2 સાઈક્લોટ્રોન 4.8.2 ટર્બોઈડ 4.10.3 પરિભ્રમણ કરતા ઈલેક્ટ્રોનની ચુંબકીય ડાયપોલ મોમેન્ટ વધારાના સ્વાધ્યાય 4.14 થી 4.28	NCERT મુજબ
5.	પ્રકરણ-5 ચુંબકત્વ અને દ્રવ્ય	176 - 179 180 185 - 189	5.2.2 સોલેનોઈડને સમતુલ્ય રૂપે ગણિયો ચુંબક (ફક્ત ગાણિતિક રજૂઆત રદ) 5.2.3 નિયમિત ચુંબકીયક્ષેત્રમાં દ્વિ-ધ્રુવી (ફક્ત ગાણિતિક રજૂઆત રદ) ઉદાહરણ : 5.4 5.4 પૃથ્વીનું ચુંબકત્વ 5.4.1 ચુંબકીય ડેક્લીનેશન અને ડીપ	NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતરમાધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 0૫૪)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
		193 - 196 200 - 203	5.6.2 પેરામેગ્નેટીઝમ (ફક્ત ક્યુરીનો નિયમ રદ) 5.6.3 ફેરોમેગ્નેટીઝમ (ફક્ત ક્યુરી તાપમાન અને હિસ્ટરિસિસ રદ) 5.7 કાયમી ચુંબકો અને વિદ્યુત ચુંબકો સ્વાધ્યાય : 5.1, 5.2, 5.9 થી 5.11 5.13 થી 5.15 વધારાના સ્વાધ્યાય : 5.16 થી 5.25	NCERT મુજબ
6.	પ્રકરણ-6 વિદ્યુત ચુંબકીય પ્રેરણ	215 - 219 220 - 232 230	6.7 ઊર્જાની વિચારણા : એક માત્રાત્મક અભ્યાસ 6.8 ધૂમરી પ્રવાહો સ્વાધ્યાય : 6.6, 6.10 વધારાના સ્વાધ્યાય : 6.11 થી 6.17	NCERT મુજબ
7.	પ્રકરણ-7 પ્રત્યાવર્તી પ્રવાહ	240 243 246 - 247 249 - 251 255 - 259 266-268	આકૃતિ 7.7 : ઈન્ડક્ટરનું ચુંબકીયકરણ અને વિચુંબકીયકરણ આકૃતિ 7.10 : કેપેસિટરનું વિદ્યુતભારિત અને વિદ્યુત વિભારિત થવું 7.6.2 વૈશ્લેષિક ઉકેલ (LCR પરિપથ માટે) 7.6.3 અનુનાદ (ફક્ત અનુનાદની તીક્ષ્ણતા રદ) 7.8 LC દોલનો સ્વાધ્યાય : 7.6, 7.8, 7.10 વધારાના સ્વાધ્યાય : 7.12 થી 7.26	NCERT મુજબ
8.	પ્રકરણ-8 વિદ્યુત ચુંબકીય તરંગો	273 - 274 276 - 278 279 - 280 287	ઉદાહરણ 8.1 8.3.2 વિદ્યુત ચુંબકીય તરંગોની લાક્ષણિકતા (ફક્ત ઈથર વિશે અને પેઈજ 277 રદ) ઉદાહરણ 8.4, 8.5 વધારાના સ્વાધ્યાય : 8.11 થી 8.15	NCERT મુજબ
9.	પ્રકરણ-9 કિરણ પ્રકાશશાસ્ત્ર અને પ્રકાશીય ઉપકરણો	318 321 - 322 332 - 335 346	9.3 વક્રીભવન (ફક્ત વહેલો સૂર્યોદય અને મોડો સૂર્યાસ્ત રદ) 9.4.1 (i) મરીચિકા (ii) હીરો (ડાયમંડ) 9.7 સૂર્યપ્રકાશને કારણે કેટલીક કુદરતી ઘટનાઓ 9.7.1 મેઘધનુષ્ય 9.7.2 પ્રકાશનું પ્રકીર્ણન સ્વાધ્યાય : 9.18	NCERT મુજબ
10.	પ્રકરણ-10 તરંગ પ્રકાશશાસ્ત્ર	358 - 359 363 - 367	10.3.4 ડોપ્લર અસર ઉદાહરણ 10.1 10.5 પ્રકાશ તરંગોનું વ્યતિકરણ અને યંગનો પ્રયોગ	NCERT મુજબ NCERT મુજબ

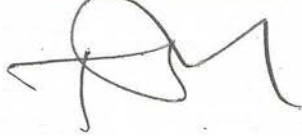
ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતરમાધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : ૦૫૪)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
		368 - 371 372 - 376 379 - 381 383 - 385	(ફક્ત પ્રકાશિત અને અપ્રકાશિત શલાકાઓ માટેનું અંતિમ સૂત્ર રાખવું પરંતુ તારવણી રદ કરવી, શલાકાની પહોળાઈનું સૂત્ર રદ કરવું) 10.6 વિવર્તન (ફક્ત ગુણાત્મક રજૂઆત રાખવી) 10.6.3 પ્રકાશીય ઉપકરણોની વિભેદન શક્તિ 10.6.4 કિરણ પ્રકાશશાસ્ત્ર કેટલે સુધી લાગુ પાડી શકાય. 10.7.1 પ્રકીર્ણન દ્વારા ધ્રુવીભવન 10.7.2 પરાવર્તનથી ધ્રુવીભવન સ્વાધ્યાય 10.7 થી 10.10 વધારાના સ્વાધ્યાય : 10.11 થી 10.21	
11.	પ્રકરણ-11 વિકિરણ અને દ્રવ્યની દ્વૈત પ્રકૃતિ	388 397 400 - 404 407 - 413	કોષ્ટક 11.1 ઉદાહરણ 11.3 11.8 દ્રવ્યનું તરંગ સ્વરૂપ (ફક્ત પ્રવેગિત ઇલેક્ટ્રોન માટે ડિબ્રોગ્લી તરંગ લંબાઈના સૂત્રની તારવણી તથા હાઈઝનબર્ગનો અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત રદ કરો) 11.9 ડેવિસન અને ગર્મરનો પ્રયોગ સ્વાધ્યાય : 11.5, 11.7, 11.12 થી 11.14, 11.16, 11.17, 11.19 વધારાના સ્વાધ્યાય : 11.20 થી 11.37 પરિશિષ્ટ 11.1 તરંગ-કણ દ્વિધાનો ઇતિહાસ	NCERT મુજબ
12.	પ્રકરણ-12 પરમાણુઓ	421-422 424 - 426 429 430 436 - 437	12.3.1 વર્ણપટ શ્રેણીઓ 12.4 હાઈડ્રોજન પરમાણુનું બોહર મોડેલ (ફક્ત n મી. કક્ષામાં ત્રિજ્યાનું સૂત્ર રાખવું પરંતુ તેની તારવણી રદ ગણવી) 12.5 હાઈડ્રોજન પરમાણુના રેખીય વર્ણપટ (ફક્ત ગુણાત્મક સમજૂતી રાખવી) ઉદાહરણ 12.6 સ્વાધ્યાય : 12.3 વધારાના સ્વાધ્યાય : 12.11 થી 12.17	NCERT મુજબ
13.	પ્રકરણ-13 ન્યુક્લિયસ	446 - 451 452 - 455	13.6.1 રેડિયો એક્ટિવ ક્ષયનો નિયમ 13.6.2 આલ્ફા ક્ષય 13.6.3 બીટા ક્ષય 13.6.4 ગેમા ક્ષય 13.7.2 ન્યૂક્લિયર રીએક્ટર	NCERT મુજબ NCERT મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતરમાધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : ભૌતિક વિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 0૫૪)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
		462 - 466	સ્વાધ્યાય 13.1, 13.2, 13.6 થી 13.10 13.12 થી 13.14, 13.18, 13.22 વધારાના સ્વાધ્યાય : 13.23 થી 13.31	
14.	પ્રકરણ-14 સેમિકન્ડક્ટર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ: દ્રવ્યો, રચનાઓ અને સાદા પરિપથો	485 - 495 497 - 499	14.8 કેટલાક વિશિષ્ટ હેતુ માટેના p-n જંક્શન ડાયોડ 14.9 ડિજિટલ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને લોજિક ગેટ સ્વાધ્યાય 14.7 વધારાના સ્વાધ્યાય : 14.8 થી 14.15	NCERT મુજબ
	જવાબો		- પાઠ્યપુસ્તકના સ્વાધ્યાયમાં રદ કરેલા પ્રશ્નોને અનુરૂપ જવાબો રદ કરવા. - પાઠ્યપુસ્તકમાં રદ કરવામાં આવેલા મુદ્દાઓનો સમાવેશ સારાંશમાં થતો હોય તો તે રદ ગણવા.	
				

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ
ધોરણ : 12 વિષય : રસાયણવિજ્ઞાન (વિષય કોડ : 052)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દો (પ્રકરણ)	રદ કરવાનું કારણ
			PART - I	
01.	01 ઘન અવસ્થા	1 - 34	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	NCERT એ સૂચવ્યા મુજબ
02.	05 પૃષ્ઠ રસાયણ વિજ્ઞાન	123 - 148	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	NCERT એ સૂચવ્યા મુજબ
03.	06 તત્વોના અલગીકરણ માટેના સામાન્ય સિદ્ધાંતો અને પ્રક્રમો	149 - 169	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
04.	07 P-વિભાગનાં તત્વો	170 - 214	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
			PART - II	
05.	15 પોલિમર	433 - 446	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	NCERT એ સૂચવ્યા મુજબ
06.	16 રોજિંદા જીવનમાં રસાયણ વિજ્ઞાન	447 - 463	સંપૂર્ણ પ્રકરણ રદ.	"
				

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ

ધોરણ : 12 જીવવિજ્ઞાન

(વિષય કોડ : 0૫૬)

ક્રમ	પ્રકરણ	પાના નંબર	રદ કરેલ મુદ્દાઓ/રદ પ્રકરણ નંબર	રદ કરવાનું કારણ
1.	1	3 - 18	પ્રકરણ-1 સજીવોમાં પ્રજનન સમગ્ર, પ્રકરણ રદ કરેલ છે.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
2.	9	165 - 178	પ્રકરણ-9 ખાદ્ય - ઉત્પાદનમાં ઉન્નતિકરણ માટેની (સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે.)	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
3.	13	220 - 221 221 - 223 223 - 225 225 - 227 238 239 - 240	પ્રકરણ-13 સજીવો અને વસ્તી 13.1 સજીવો અને તેનું પર્યાવરણ 13.1.1 મુખ્ય અજૈવિક પરિબલો 13.1.2 અજૈવિક કારકો સામેની પ્રતિક્રિયાઓ 13.1.3 અનુકૂળનો સારાંશ - બીજો ફકરો સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન નં. 1, 2, 3, 9, 10, 11, 12	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
4.	14.	250 - 252 253 - 254 254 254 - 255 255 257	પ્રકરણ-14 નિવસનતંત્ર 14.6 પરિસ્થિતિકીય અનુક્રમણ 14.6.1 વનસ્પતિઓનું અનુક્રમણ 14.7. પોષણચક્ર 14.7.1 નિવસનતંત્ર - કાર્બનચક્ર 14.7.2 નિવસનતંત્ર - ફોસ્ફરસચક્ર 14.8 નિવસનતંત્રીય સેવાઓ સ્વાધ્યાય : પ્ર.નં. : 12, 13	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
5.	16.	270-286	પ્રકરણ-16 પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ સમગ્ર પ્રકરણ રદ કરેલ છે. નોંધ : પાઠ્ય પુસ્તકમાં રદ કરવામાં આવેલ મુદ્દાઓનો સમાવેશ સારાંશમાં થતો હોય, તો તેને રદ ગણવા.	NCERT ની રજૂઆત મુજબ
				